

Asia: VN/8329/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Kotoutumislain korvaukset (61-62 §)

Laskennallisten korvausten korvausajan lyhentäminen sekä kotoutumisajan lyhentäminen vaikuttaa heikentävästi kotoutumispalveluihin esimerkiksi kotoutumiskoulutuksiin. Tällä hetkellä kotoutumiskoulutukseen ja luku- ja kirjoituskoulutukseen pääsy vie kohtuuttoman pitkään ja kotoutumisaika kuluu kieliopintoja odottaessa. Etenkin luku- ja kirjoituskoulutusta vaativilla henkilöillä lyhenevä kotoutumisajan kesto tulee olemaan riittämätön, kun monilla jo nykyiset ajat loppuvat herkästi kesken.

Oikea-aikaisuus koulutuksiin pääsystä on ensisijaisen tärkeässä asemassa. Korvausaikoja ja kotoutumisaikaa lyhentäessä koulutuksiin pääsyn tulee olla asiakkaille nykyistä nopeampaa. Kun kotoutumiskoulutus ja yhteiskuntaorientaatio tulevat jatkossa laskennallisilla korvauksilla maksettavaksi, kasvaa kunnissa paine saada sekä kotoutumiskoulutus, että yhteiskuntaorientaatio järjestymään mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Koulutusten järjestäminen on pienissä kunnissa nykyisinkin osoittautunut haastavaksi kyseisellä aikataululla, koska non-stop koulutuksille ei ole mahdollisuutta.

Tulkkauskustannusten jyvittäminen osaksi laskennallisia korvauksia on hallinnollisten töiden vähentymisen näkökulmasta hyvä asia. Jyvittäminen ei kuitenkaan ole vain positiivinen asia, sillä se tulee heikentämään palveluita, koska 100 % korvausta ei välttämättä ole saatavilla. Kun tulkkauksista saa täyden korvauksen jälkikäteen, otetaan varmuudella kaikkeen siihen vaatimaan asiointiin tulkkipalvelut käyttöön. Uudistuksen myötä tulkkausten järjestämisen kynnyksessä nousee budjettia silmällä pitäen, mikä heikentää asiakkaiden näkökulmasta palveluita. Jo pelkästään asiakkaan oikeusturvan kannalta on usein tarpeellista olla tapaamisissa tulkkaus. Tällä hetkellä tulkkaukset ovat lähes täysin puhelintulkkauksina ja epävirallisissa asioissa hyödynnetään teknologian tuomia käännössovelluksia, joissa on jo pystytty säästämään tulkkauskustannuksissa.

Maksu käyttämättä jääneen tapaamisen tulkkauskustannuksesta (32 a §)

Maksu käyttämättä jääneen tapaamisen tulkkauksekustannuksesta on hallituksen esityksen mukaisesti hyvä uudistus, joka vastuuttaa asiakkaita osallistumaan heille varatuille tulkkiajoille. Tulkkiaikoja jätetään tällä hetkellä niin vähän käyttämättä, että tämä ei tällä hetkellä ole ongelmana.

Alaikäisenä yksin tulleiden tuki (34, 69 §)

Alaikäisenä yksin tulleiden tukeen liittyen ei lausuttavaa.

Pakolaisten vastaanotto (44 §)

Pakolaisten vastaanotossa on jopa erikoista, että hallituksen esityksessä on eriteltyä kaupassa käymisen avustaminen. Kaupassa käynnin avustus ei lähtökohtaisesti ole kuin alkuvaiheen ohjaukseen ja neuvontaan kuuluva osuus ja sekin vain tarpeen mukaan.

Muut huomiot

-

Savolainen Aki
Loviisan kaupunki - Maahanmuuttopalvelut